

De

Svenska Skollärareföreningarnas möte

(för bildande af en allmän svensk folkskollärareförening)

i

Stockholm

å Vetenskapsakademiens hörsal, Drottninggatan 96,

den 9 och 13 augusti 1880.

Stockholm,

tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag,

1880.

Erinran.

Den 22 sistlidne mars utsände Stockholms folkskollärareförening till samtliga kända lärareföreningar i riket en rundskrifvelse, deri på anförda skäl föreslogs bildande af *en allmän svensk folkskollärareförening*.

Af de svar, som ingingo, inhemtades, att förslaget mottagits med allmänt intresse, i följd hvaraf under sistlidne juni månad utfärdades *inbjudning till ett möte* för bildande af en dylik förening, och skulle detta möte hållas i Stockholm å Vetenskapsakademiens hörsal måndagen den 9 och fredagen den 13 augusti 1880.

På samma gång tillkännagafs, att förening med 1—40 medlemmar skulle ega sända *ett* ombud; att förening med 41—80 medlemmar egde sända *två* ombud, och att förening, som räknade flere än 80 medlemmar, skulle ega sända *tre* ombud till detta möte.

I följd af uppmaningar från skilda håll hafva undertecknade, af Stockholms folkskollärareförening utsedde komiterade, uppgjort ett *förslag* till stadgar för den tilltänkta föreningen, och dervid tagit hänsyn till de åsikter, som härutinnan från olika håll blifvit framställda. Detta förslag torde i åtskilligt tarfva ändringar och tillägg, men vi hafva dock ansett gagneligt att låta trycka detsamma, på det att vid den blifvande diskussionen om föreningens konstituerande någon ledning må förefinnas.

Att i detta förslag ej upptagits frågan om ett *tidningsorgan* för föreningen, ehuru ett sådant torde vara nödigt, har sin grund deri, att beslut härom svårigen kan fattas vid föreningens konstituerande, utan först sedan hon någon tid varit i verksamhet.

Stockholm den 6 augusti 1880.

J. Molin.

Emil Hammarlund.

A. M. Stefanson.

Förslag till
Stadgar

för

Sveriges allmänna folkskollärareförening.

Ändamål.

§ 1.

Föreningens ändamål är att arbeta för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring af lärarens ställning i ekonomiskt och socialt hänseende.

Medlemmar.

§ 2.

Lärare och lärarinnor vid rikets folk- och småskolor samt dermed jämförliga skolor och uppfostringsanstalter ega att som medlemmar ingå i föreningen. Derjemte kunna äfven andra för föreningen och hennes verksamhet intresserade personer vinna inträde efter medgifvande af krets-förening.

§ 3.

1. Inträde i föreningen sker genom anmälan till kretsordförande och erläggande af årsafgift för då löpande året.

2. Flyttning från en krets till en annan anmäles ofördröjligen till ordförandena i de respektive kretsarne.

3. Utträde ur föreningen anmäles till ordföranden i den krets-förening, afgående ledamot tillhör.

4. Ledamot, som försummar inbetala sin årsafgift, varde från föreningen skild vid följande årets början.

5. Medlem, som genom laga dom blifvit förklarad medborgerligt förtroende förlustig, varde från föreningen skild.

Kretsföreningar.

§ 4.

Föreningens medlemmar fördelas i kretsföreningar, som genom sina ordförande stå i förbindelse med centralstyrelsen.

§ 5.

1. Kretsförening väljer sjelf sin ordförande, hvars befogenhet inträder vid kalenderårs början.

2. Hvarje kretsförening eger för öfrigt sjelf bestämma om sina sammanträden, styrelse, afgifter o. d. Kretsförenings enskilda stadganden må dock i intet fall vara stridande mot de allmänna stadgarna.

§ 6.

Kretsstyrelse åligger att lemna centralstyrelsen de uppgifter, hon infordrat, samt att för öfrigt meddela henne sådana underrättelser, som kunna anses gagnande för föreningens verksamhet.

§ 7.

1. När centralstyrelsen finner nödigt framställa spörsmål till föreningens medlemmar, när val af centralstyrelse skall ega rum o. s. v., är det kretsordförandes skyldighet att föranstalta om möte å tid, som af centralstyrelsen närmare bestämmes.

2. Vid kretsföreningarnas sammanträden behandlas:

1:o från centralstyrelsen ingångna frågor;

2:o öfriga ärenden.

Centralstyrelse.

§ 8.

1. I spetsen för föreningen står en af 7 personer bestående centralstyrelse, som leder föreningens verksamhet och för hennes talan.

2. Minst 5 af centralstyrelsens medlemmar skola vara tjänstgörande folkskollärare.

3. Styrelsen utser sjelf inom sig sina befattningshavande: ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassaförvaltare.

4. Turvis afgå hvart annat år 3 och hvart annat år 4 ledamöter ur centralstyrelsen.

§ 9.

1. Centralstyrelsen har årligen minst ett sammanträde å mellan ledamöterna öfverenskommen plats. I öfrigt föras förhandlingarna skriftligt, och cirkulera handlingarna i den ordning ordföranden angifvit.

2. För att beslut skall kunna fattas måste minst 5 styrelseledamöter närvara. Är styrelsemedlem hindrad att bevista sammanträde, skall sådant i god tid skriftligt anmälas till ordföranden, som inkallar suppleant.

§ 10.

I april månad offentliggör centralstyrelsen:

1:o katalog öfver föreningens medlemmar;

2:o årsberättelse öfver föreningens verksamhet under föregående året, och

3:o revisionsberättelse öfver föregående årets förvaltning och räkenskaper.

Val.

§ 11.

1. Val af ledamöter i centralstyrelsen företages årligen i juni eller juli månad och ombesörjes i hvarje kretsförening af ordföranden, som före den 10 augusti till centralstyrelsen insänder justeradt valprotokoll, upptagande namn och röstetal å alla dem, som vid valet erhållit röster, jemte deras adresser.

2. Centralstyrelsen afslutar valet, hvarvid de, som fått högsta antalet röster, varda styrelseledamöter under de två närmast följande kalenderåren, och de tre i röstetal närmast stående varda styrelsesuppleanter under följande kalenderåret.

3. Afgående styrelsemedlemmar kunna omväljas.

§ 12.

Vid samma tid och på samma sätt, som i § 11 omförmälas, väljas 3 revisorer att granska löpande årets räkenskaper och förvaltning. De 3 med högsta röstetalet varda revisorer och de 2 dem närmast i röstetal stående revisors-suppleanter.

§ 13.

1. Alla val ske med slutna sedlar. Vid lika röstetal skiljer lotten.

2. Omröstning sker öppet. Enkel röstpluralitet gäller. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

Arbetssätt.

§ 14.

1. Alla frågor, som önskas behandlade af föreningen, skola insändas till centralstyrelsen direkt eller genom kretsordförande.

2. På centralstyrelsen beror, om väckt fråga skall till diskussion inom föreningen upptagas. Dock måste till behandling alltid upptagas ett ärende, hvarom minst tre kretsföreningar förenat sig.

§ 15.

1. Centralstyrelsen remitterar upptagna frågor med eller utan åtföljande betänkande till kretsordförandena, hvilka ombesörja deras behandling i kretsföreningarna.

2. Protokollsutdrag, upptagande kretsförenings uttalande, insändes omedelbart derpå till centralstyrelsen.

3. Centralstyrelsen slutbehandlar alla frågor, delgifver kretsföreningarna resultaten och vidtager de åtgärder, som af besluten föranledas.

§ 16.

1. Allmänt möte kan af centralstyrelsen anordnas efter derom vid föregående sådant möte eller genom omröstning i kretsföreningarna fattadt beslut.

2. Då centralstyrelsen finner sådant nödigt, kan hon anordna möte mellan af kretsföreningarna utsedda ombud.

Ekonomi och revision.

§ 17.

Hvarje medlem erlägger en årsavgift af 50 öre, som inbetalas till kretsstyrelsen före den 1 maj.

§ 18.

1. Kretsordföranden öfversänder under loppet af maj månad till centralstyrelsens kassör de influtna årsavgifterna jemte förteckning öfver dem, som betalt. De sedan under årets lopp inbetalade avgifterna insändas jemte uppgift å de betalande den 2 januari följande året.

2 Förteckningarna skola upptaga de betalandes namn, födelseår, plats och postadress.

§ 19.

1. Alla utgifter för föreningen bestridas af henne sjelf. Vid styrelsemedlemmars eller revisorers resor för föreningen betalas blott resekostnaden.

2. Skrifmateriel och porto för skrivelser till centralstyrelsen ersättas kretsstyrelserna vid årets slut. Alla öfriga utgifter för kretsföreningarna bekostas af dem sjelfva.

§ 20.

1. Centralstyrelsen är lagligen ansvarig för all i hennes vård befintlig föreningens egendom.

2. Kassaförvaltaren är ensam ansvarig för om hand hafvande medel.

§ 21.

1. Föreningens räkenskaper föras för kalenderår.

2. Senast den 15 februari öfverlemnas föreningens räkenskaper för föregående året jemte under det samma inregistrerade handlingar och protokoll till revisorerna, hvilka före den 1 april återställa dem till centralstyrelsen, åtföljda af berättelse öfver den verkställda revisionen.

§ 22.

Vid kretsföreningarnas sammanträde för styrelseval i juni eller juli föredrages i § 21 omnämnda revisionsberättelsen, dervid ansvarsfrihet för föregående årets räkenskaper och förvaltning beviljas eller nekas centralstyrelsen. I sist nämnda fall beslutas öfver de åtgärder, som böra vidtagas.

Föreningens upplösning.

§ 23.

Föreningens upplösning kan ske, om vid omröstning i kretsföreningarna minst tre fjerdedelar af de afgifna rösterna äro för den samma.

§ 24.

Vid föreningens upplösning skola hennes tillgångar

användas till något för folkskolan eller hennes lärare nyttigt ändamål.

Ändring af stadgarna.

§ 25.

Förslag till ändring af eller tillägg till dessa stadgar kan af hvarje kretsförening eller enskild föreningsmedlem väckas och insändes skriftligt till centralstyrelsen, som eger att dermed förfara enligt §§ 14 och 15.

Öfvergående stadganden.

§ 26.

Vid det konstituerande sammanträdet utse föreningarnas ombud en interimsstyrelse, sammansatt i enlighet med § 8.

§ 27.

Interimsstyrelsen har att i samråd med ombuden eller de nu befintliga föreningarnas ordförande eller — å orter der ej nu förening finnes — andra för saken intresserade personer härads-, kontraktvis eller efter andra lämpliga indelningsgrunder bilda kretsföreningar i landets särskilda delar.

§ 28.

1. Efter lottnings afgå vid 1881 års utgång tre af interimsstyrelsens ledamöter.
2. Val af styrelseledamöter i stället för dessa företages under år 1881 på sätt, § 11 bestämmer.
3. De nyvalde jemte de 4 kvarstående ledamöterna bilda föreningens centralstyrelse för år 1882.

§ 29.

Genom de personer, som tillsammans med centralstyrelsen ordna kretsföreningar, upptages årsavgift äfven för år 1880.

§ 30.

Förvaltning och räkenskaper för åren 1880 och 1881 granskas af de revisorer, som — på sätt § 12 angifver — väljas under år 1881.

Ombud

vid

de svenska skollärareföreningarnas möte 1880.

(Anmällda före den 6 augusti.)

Stockholms stad.

Stockholms folkskollärareförening.
(93 medlemmar.)

J. Molin, Stockholm.
Emil Hammarlund, Stockholm.
A. M. Stefanson, Stockholm.

Stockholms län.

Södertörns lärare- och lärarinneförening.
(Omkring 50 medlemmar.)

A. F. Skoglund, Brännkyrka, Elfsjö

Vermö skollärareförening.
(22 medlemmar.)

G. H. Lagerström, Gustafsberg.

Södra Roslags folkskollärareförening.

E. Ferngren, Öster Åker, Åkersberg.

Mellersta Roslags skollärareförening.
(Omkring 20 medlemmar.)

L. O. Pettersson, Norrtelje.

Östra Roslagens lärare- och lärarinneförening.
(8 medlemmar.)

M. Erlandsson, Söderby, Norrtelje.

Olands och Frösäkers lärareförening.*)

C. E. Ernström, Öregrund.

Upsala län.

Norra Uplands skolförening.
(Omkring 76 medlemmar.)

A. Bergman, Dannemora.
A. Ranzén, Film, Dannemora.

Films—Dannemora kretsförening.
(13 medlemmar.)

Sydvestra Uplands förening af folkskolevänner.
(Omkring 40 medlemmar.)

C. G. Hellman, Långtora, Enköping.

Skollärareföreningen X.

(8 medlemmar inom Lagunda, Trögds och Åsunda härader.)

E. A. Alström, Fitja, Örsundsbro.
(Suppleant: E. Andrén, Holm, Örsundsbro.)

*) Olands härad tillhör Upsala län.

Södermanlands län.
Nyköpings skollärareförening.
(Omkring 30 medlemmar.)

K. A. Börjesson, Nyköping.

Oppunda och Villåttinge lärare- och lärarinneförening.
J. Hellberg, Flen.
(Suppleant: Gust. Kahlson, Sködinge, Valla.)

Daga härads lärareförening.
(12 medlemmar.)

C. G. Strömberg, Björnlunda.

Strengnästraktens lärareförening.
(Omkring 30 medlemmar.)

Otto Bejbom, Strengnäs.

Öster- och Vester-Rekarnes folkskollärareförening.
P. Aug. Pettersson, Eskilstuna.
(Suppleant: G. A. Lundin, Eskilstuna.)

Östergötlands län.

Norrköpings folkskollärareförening.
(53 medlemmar.)

A. Beckman, Norrköping.

C. A. Landström, Östra Eneby, Norrköping.
(Suppleanter: M. Melander, Norrköping,
A. Renström, Qvillinge, Åby.)

Kinda härads folkskollärareförening.

Bankekinds härads folkskollärareförening.

Hammarkinds härads folkskollärareförening.

Vadstena stads och Dals härads folkskollärareförening.

F. T. Johansson, Vadstena.

Jönköpings län.

Tveta härads folkskollärareförening.
(24 medlemmar.)

Joh. Fredr. Berg, Jönköping.

Norra Vedbo skollärareförening.
(15 medlemmar.)

J. Bäckdahl, Linderås.

Södra Vedbo härads lärareförening.

Östra härads skollärareförening.
(21 medlemmar.)

A. G. Lindqvist, Nye.

Vestra härads folkskollärareförening.
(25 medlemmar.)

J. Lindberg, Ljunga, Säfsjö.
(Suppleant: A. Elg, Säfsjö.)

Östbo härads folkskollärareförening.
C. A. Johansson, Vernamo.
(Suppleant: G. W. Svensson, Rydaholm, Moheda.)

Kronobergs län.
Värends skollärareförening.
(Omkring 30 medlemmar.)

Mathias Sjöden, Vexjö.

Kalmar län.

Norra och Södra Tjusts folkskollärareförening.
(Omkring 20 medlemmar.)

N. M. Svensson, Gamleby.

Tunaläns, Sevedes och Aspelands skollärareförening.

Oskarshamns lärareförening.
(13 medlemmar.)

J. Kjellström, Oskarshamn.

(Suppleant: S. A. Granér, Oskarshamn.)

Stranda och Handbörds skollärareförening.

A. Tydén, Habbestorp, Mönsterås.

(Suppleant: N. A. Ljungström, Mönsterås.)

Kalmar stads folkskollärareförening.
(20 medlemmar.)

A. Nilsson, Kalmar.

Gotlands län.

Blekinge län.

Östra härads östligaste skollärareförening.

P. Thorsell, Jemjö.

(Suppleant: Toll, Ramdala.)

Karlshamns skollärareförening.
(36 medlemmar.)

Kristianstads län.

Bjäre härads folkskollärareförening.
(Omkring 14 medlemmar.)

Liljegren, Tostarp, Engelholm.

Södra Åsbo härads folkskollärare- och lärarinneförening.
(25 medlemmar.)

K. Karlberg, Broby, Gunnarstorp.

Norra Åsbo härads skollärareförening.
(25 medlemmar.)

C. A. Lindberg, Vedby, Klippan.

Ousby-ortens skollärareförening.
(20 medlemmar.)

N. P. Norlindh, Glimåkra, Hästveda.

(Suppleanter: N. J. Sjögren, Hjärsås.
N. J. Nylander, Ousby.)

Kristianstadsortens skollärareförening.
(Omkring 30 medlemmar.)

N. P. Högföldt, Åsum, Kristianstad.

Gärds härads skollärareförening.

Sydöstra Skånes folkskollärareförening.

C. G. Hallgren, Borrbj, Svenstorp.

(Suppleant: M. Hörnlén, Valleberga, Svenstorp.)

Malmöhus län.
Malmö skollärareförening.
 (50 medlemmar.)

P. O. Welin, Malmö.
 O. Th. Malmqvist, Malmö.
 (Suppleanter: A. Jonasson, Malmö.
 N. Norgren, Malmö.)

Oxie härads skollärareförening.
 (22 medlemmar.)

J. Nilsson, Gessie, Malmö.
 (Suppleant: M. Landgren, Arrie, Malmö.)

Skytts härads skollärareförening.

O. Larsson, Tomarp, Trelleborg.

Vemmenhög och Ljunits häraders skollärareförening.
 (Omkring 50 medlemmar.)

P. Jönsson, Vestra Vemmenhög.
 J. L. Bergqvist, Öremölla, Skifvarp.
 (Suppleanter: Ringberg, Tullstorp.
 N. O. Fransson, Jordberga, V. Vemmenhög.)

Färs härads skollärareförening.
 (43 medlemmar.)

And. P. Onsdorff, Vallarum, Vollsjo.

Torna härads folkskollärareförening.

P. Nilsson, Östra Torn, Lund.
 (Suppleant: August Dellgren, Lund.)

Lunds lärare- och lärarinneförening.
 (32 medlemmar.)

J. Franzén, Lund.

Harjagers härads skollärareförening.

Rönnebergs m. fl. häraders skollärareförening.
 (Omkring 30 medlemmar.)

P. Ljungberg, Herslöv, Vallåkra.
 (Suppleant: A. P. J. Ekstrand, Säby, Landskrona.)

Landskrona lärare- och lärarinneförening.
 (25 medlemmar.)

K. A. Palmqvist, Landskrona.
 (Suppleant: Aurore Silfverskiöld, Landskrona.)

Kullens lärare- och lärarinneförening.
 (Omkring 20 medlemmar.)

A. P. Söderberg, Teppeshusen, Jonstorp.

Hallands län.

Höks härads folkskoleförening.
 (Omkring 20 medlemmar.)

J. O. Spolén, Halmstad.

Halmstads och Tönnersjö häraders folkskoleförening.
 Gustaf Pagander, Harplinge, Halmstad.

Himle och Viske häraders folkskollärareförening.
 (25 medlemmar.)

Aug. Lindberg, Värö, Viskabro.
 (Suppleant: Axel Nordlingh, Rolfstorp, Varberg.)

Göteborgs och Bohus län.

Göteborgs skolförening.
 (Omkring 50 medlemmar.)

Johs Johansson, Göteborg.
 Aug. Törngren, Göteborg.
 (Suppleanter: K. G. Gunnesson, Göteborg.
 A. F. Liljeholm, Göteborg.)

Askims, Säfvedals och Hisings häraders skolförening.
 Carl G. Gustafsson, Frölunda, Göteborg.

Södra Elfsyssels skolförening.

Norrvikens skollärareförening.

Elfsborgs län.

Kinds kontrakts skollärareförening.
 (Omkring 50 medlemmar.)

M. Pettersson, Ambjörnarp, Svenljunga.

Redvägs kontrakts folkskoleförening.
 (65 medlemmar.)

C. Hallgren, Fiflered, Sandhem.
 A. L. Wallqvist, Sandhem.
 (Suppleanter: Oskar Bogren, Hössna.
 K. Lundén, Knätte.)

Marks och Bollebygds skollärareförening.

J. Thorin, Örby, Skene.

Åhs och Kullings kontrakts skollärareförening.

Skaraborgs län.

Skara stifts skollärareförening.
 (Omkring 300 medlemmar.)

J. G. Grönvall, Tun (Skaraborgs län).
 A. Olsson, Hof, Ljung (Elfsborgs län).
 J. F. Lundström, Näs (Skaraborgs län).
 (Suppleanter: J. Dalström, Söne (Skaraborgs län).
 A. Möller, Mölltorp (Skaraborgs län).)

Folkskoleföreningen i Lidköpingskretsen.
 (Omkring 27 medlemmar.)

J. Johansson, Rackeby, Lidköping.
 (Suppleanter: C. J. Lundell, Gösslunda, Lidköping.
 F. O. A. Gasslander, Härened.
 L. Sahlstrand, Säfared.)

Barne och Laske häraders skollärareförening.

Värings skollärarekretsafdelning.
 (Omkring 24 medlemmar.)

A. Bondeson, Götlunda, Tidan.
 (Suppleant: W. Leverén, Väring.)

Kinna kontrakts skollärareförening.
 (Omkring 20 medlemmar.)

J. A. Andersson, Vedum, Götene.

Norra och Södra Vadsbo skollärareförening.

(Omkring 80 medlemmar.)

A. A. Rantzén, Udenäs, Karlslund.
(Suppleant: A. Norberg, Ransberg, Fagersanna.)

Lärareföreningen "Framåt!"

(13 medlemmar.)

K. J. Lindvall, Forsvik.

Fägeds skollärareförening.

Värmlands län.

Nyeds kontrakts skollärareförening.

(85 medlemmar.)

Örebro län.

Nerikes folkskollärareförening.

(Omkring 90 medlemmar.)

A. Rosander, Örebro.
J. Broddén, Örebro.
K. O. Sjölander, Asker.

Karlskoga lärareförening.

(22 medlemmar.)

J. Hedin, Knutsbo, Valäsen.
(Suppleant: G. Norlin.)

Nora pastorats skollärareförening.

(36 medlemmar.)

A. G. Köhler, Ringshyttan, Nora.
(Suppleant: C. G. Schmidt, Gytorp.)

Fellingsbro härads kretsförening.

Askers läsecirkel.

(10 medlemmar, lärare och lärarinnor inom Askers församling.)

K. F. Forsman, Asker.

Vestmanlands län.

Vestmanlands läns folkskollärareförening.

(50 medlemmar.)

Gust. M. Celander, Arboga.
J. E. Östman, Köping.
(Suppleant: J. E. Sevelin, Strömsholm.)

Östra Vestmanlands läns lärareförening.

(60 medlemmar.)

Adolf Ericson, Ransta, Sala.
Per Peterson, Kumla, Sala.
(Suppleant: V. Göransson, Sala.)

Kretsföreningen "Skolans vänner".

(26 medlemmar.)

Knut Aug. Melén, Kohlsva.

Kopparbergs län.

Södra Dalarnes lärareförening.

J. E. Johansson, By, Morshyttan.
(Suppleant: C. O. Haglund, Garpenberg.)

Ofvan-Siljans skollärareförening.

(30 medlemmar.)

Öfre Vester-Dalarnes lärareförening.

(20 medlemmar.)

O. N. Lindgren, Malung.
(Suppleant: M. Lundqvist, Lima.)

Gefleborgs län.

Södra Gestriklands lärareförening.

(20 medlemmar.)

Olof Andersson, Hedesunda, Söderfors.

Östra Gestriklands lärareförening.

(Omkring 45 medlemmar.)

I. W. Österlind, Gefle.
P. Zimdahl, Valbo.

Vestra Gestriklands lärareförening.

F. W. Samuelsson, Sandviken.

Norra Gestriklands lärareförening.

Sydöstra Helsinglands skollärareförening.

(30 medlemmar.)

M. A. Karlsson, Söderhamn.

Bollnäs skollärareförening.

(20 medlemmar.)

C. G. Liander, Bollnäs.

Norra Helsinglands skollärareförening.

Olaus Nordin, Hudiksvall.

Färila skollärareförening.

Vesternorrlands län.

Hernösands folkskollärareförening.

A. F. Westrin, Gudmundrå, Hernösand.

Jemtlands län.

Vesterbottens län.

Norrbottens län.

93 föreningar

De svenska skollärareföreningarnas möte
(för bildande af en allmän svensk folkskollärareförening).

Arbetsordning.

Måndagen den 9 augusti.

1. Mötet öppnas kl. 3 e. m. å Vetenskapsakademiens hörsal, Drottninggatan 96.
2. Val af ordförande, vice ordförande och sekreterare för mötet.
3. Förberedande diskussion öfver uppgjort förslag till stadgar för den tilltänkta föreningen.
4. Val af komiterade för granskning af dessa stadgar (i fall mötet så beslutar).

Fredagen den 13 augusti.

1. Kl. 9 f. m.—1 e. m. samt, om så erfordras, från kl. 3 e. m. diskussion om den allmänna folkskollärareföreningens konstituerande, hennes stadgar m. m.
2. Val af interimsstyrelse (i fall mötet sådant beslutar).

Allmänna bestämmelser.

Till mötet, som hufvudsakligen är afsedt för ombuden från de särskilda föreningarna, kan en hvar för bildande af en allmän svensk folkskollärareförening intresserad person vinna inträde, och i *diskussionen* eger hvarje mötesdeltagare taga del.

Endast de af de olika föreningarna utsedda ombuden ega *beslutanderätt*.

Ombud, som till följd af försummad anmälan eller af annat skäl ej blifvit upptaget i den tryckta förteckningen, bör genom något slags fullmakt styrka sin behörighet att vid mötet uppträda som ombud.

* * *

Inträdeskort, gällande för båda mötesdagarne, hållas tillgängliga å 50 öre i Vetenskapsakademiens vestibul, Drottninggatan 96, måndagen den 9 augusti kl. 10—12 f. m. och från kl. 2 e. m. samt fredagen den 13 augusti från kl. 8 f. m.

SVERIGES

ALLMÄNNA FOLKSKOLLÄRAREFÖRENING.

MEDDELANDEN

FRÅN

INTERIMSSTYRELSEN.

1880.

Innehåll: Upprop till Sveriges folkskollärare och lärarinnor.
Redogörelse för föreningens bildande.
Anvisningar för inträde i föreningen.
Stadgar.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS A. L. NORMANS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,
1880.

Till Sveriges folkskollärare och lärarinnor.

Måhända gifves det intet arbete, som eger så djupt ingripande fosterländsk betydelse, som är i så hög grad afgörande för fäderneslandets framtid som skollärarens. I skolan skall den unge danas till en god medborgare i samhället, och skolan är sådan, som läraren är. För vårt lands lärare kräfves därför att, med öppet öga för samfundslifvets alla företeelser, med redlig och modig sträfvän för det rättas seger, taga del ej blott af hvardagslifvets små spörsmål, utan ock af de stora frågor, hvilkas besvarande är af vikt för skolan, och öppet säga sin mening ut om de krafter, som leda henne, och om de vilkor, under hvilka hon lefver.

Men i detta det stora offentliga arbetet för skolan har Sveriges folkskollärarekår hittills förhållit sig för mycket passiv. Och dock skulle i mångfaldiga frågor på skollagstiftningens och skolorganisationens områden lärarens uttalanden säkerligen vara af stor praktisk betydelse och kunna i betydande mon bidra till skolans och folkbildningens höjande. Lärarens egen ställning är äfven sådan, att en förbättring af den samma, särskildt i ekonomiskt hänseende, förtjenar med allvar påtänkas.

Den enskilde läraren må dock ej göra sin röst hörd: han har varit och är hänvisad till sin trånga verkningsskrets i skolsalen. Känslan af denna individens vanmakt, behovet att gagna andra med sina erfarenheter och att sjelf gagnas af andras samt det allt klarare vordna begreppet om, att hvarje litet skolområde är en del af ett stort helt, för hvilket ock bör arbetas, har ledt till bil-

dande af de många små föreningarna i nästan alla delar af vårt land. Till välsignelse har deras arbete varit, men spridda här och der och utan inbördes sammanhang, har deras verksamhet ej medfört det allmänna gagn, som hon ofta förtjenat, ej haft kraft att på ett vidsträcktare område göra sig gällande. En större sammanslutning är därför nöden — en sammanslutning, som leder *alla* Sveriges lärare till ett gemensamt arbete för ett gemensamt mål.

Denna tanke har lett till utsändande af en inbjudning i och för bildande af en allmän svensk folkskollärareförening. Denna tanke besjälade ock de från nära ett hundra folkskollärareföreningar utsedda ombud, som till följd af denna inbjudning sammanträdde i Stockholm under sistlidne augusti, och för hvilkas åtgöranden en närmare redogörelse följer här nedan. I ögonen fallande var den sällsporda enighet i åsikter och det kraftfulla uttalande för bildande af en sådan förening, som vid detta tillfälle afgafs.

Kamrater! Låtom oss alltså sluta oss tillsammans i *Sveriges allmänna folkskollärareförening* och i hennes led, alla såsom en, kämpa för svenska folkskolans väl — för fosterlandets barn!

* * *

Med anledning af den af Stockholms folkskollärareförening under loppet af våren 1880 utfärdade inbjudningen i och för bildande af en allmän svensk folkskollärareförening sammanträdde i Stockholm å Vetenskapsakademiens hörsal tisdagen den 9 och fredagen den 13 sistlidne augusti följande antal ombud från de svenska folkskollärareföreningarna:

Föreningar: Ombud:	
Stockholms stad	1 3
Stockholms län	5 5
Upsala län	3 4
Södermanlands län	5 5
Östergötlands län	2 3

Föreningar: Ombud:

Jönköpings län	6 6
Kronobergs län	1 1
Kalmar län	6 7
Blekinge län	1 1
Kristianstads län	8 8
Malmöhus län	12 14
Hallands län	3 3
Göteborgs och Bohus län	2 3
Elfsborgs län	3 3
Skaraborgs län	5 7
Vermlands län	2 2
Örebro län	5 7
Vestmanlands län	3 5
Kopparbergs län	2 2
Gefleborgs län	6 6
Vesternorrlands län	1 1

Summa 82 96.

Då de till styrelsen för Stockholms folkskollärareförening från de särskilda föreningarna i landsorten ingångna skrivelserna visat, att den i fråga satta föreningen allmänt ansågs önskvärd, hade nämnda förenings ombud utarbetat ett förslag till stadgar för den tilltänkta föreningen, hvilket förslag i tryckta exemplar utdelades första mötesdagen.

För att granska detta förslag tillsatte ombuden ett utskott, bestående af följande 13 personer:

- för Stockholms stad: J. Molin, Stockholm,
 » Upsala stift: P. Zimdahl, Valbo,
 » Strängnäs stift: J. Hellberg, Lilla Mellösa,
 » Linköpings stift: C. A. Landström, Östra Eneby,
 » Vexjö stift: J. F. Berg, Jönköping,
 » Kalmar stift: J. Kjellström, Oskarshamn,
 » Visby stift: C. P. H. Gahnström, När,
 » Lunds stift: P. Ljungberg, Herslöf,
 » Göteborgs stift: A. Törngren, Göteborg,
 » Skara stift: A. Möller, Mölltorp,
 » Karlstads stift: N. V. Törnell, Persberg,
 » Vesterås stift: G. M. Celander, Arboga, och
 » Hernösands stift: A. F. Vestrin, Gudmundrå.

Vid fredagens sammanträde framlade utskottet resultatet af sin granskning, och blef då förslaget punktvis genomgånet

samt åtskilliga ändringar, hufvudsakligen i enlighet med utskottets förslag, vidtagna. I olikhet med det ursprungliga förslagens lydelse beslöto sålunda ombuden, att på sätt § 19 stadgar styrelsemedlemmar och revisorer vid resor för föreningens räkning skulle åtnjuta dagtraktamente samt att sekreterare och kassaförvaltare skulle åtnjuta skäligt arvode, hvarjemte med hänsyn till tiden för inbetalandet af årsavgiften samt för valen åtskilliga ändringar gjordes.

Med afseende å stadgarnes 14 § yrkade en del ombud, att i paragrafen borde inryckas en bestämmelse derom, att religiösa och politiska stridsfrågor ej finge af föreningen behandlas. Den åsigten gjorde sig dock gällande hos flertalet, att en sådan bestämmelse blott skulle leda till stridigheter, enär meningarna om gränsen mellan stridsfrågor och icke stridsfrågor torde vara mycket olika.

Paragrafen antogs i sitt ursprungliga skick, men då samtliga ombuden delade den tanken, att föreningen ej borde blifva ett fält för kämpande religiösa eller politiska meningar, togs till protokollet följande motivering:

»Mötet, som inser svårigheten af att under alla förhållanden afgöra, om en fråga är af speciellt religiös eller politisk natur, beslutar, — med uttalande af sin åsigt, att dylika frågor ej böra till behandling förekomma — att paragrafen bör erhålla den af komiterade föreslagna lydelsen.»

(Mot beslutet reserverade sig 9 ombud.)

Sedan ombuden antagit stadgarna i den form, de här längre fram förekomma, och beslutat, att föreningens namn skulle vara *Sveriges allmänna folkskollärareförening*, företogs i enlighet med § 26 val af interimsstyrelse, och utföll valet sålunda:

Hr E. Hammarlund, Stockholm.....	49 röster,
» J. Molin, d:o	44 »
» A. Törngren, Göteborg	39 »
» A. M. Stefanson, Stockholm	28 »
» J. F. Berg, Jönköping	28 »
» C. A. Landström, Östra Eneby	21 »
» G. M. Celander, Arboga	19 »
» A. F. Skoglund, Brännkyrka	16 »
» F. A. Ekström, Stjernvik	16 »
» P. Zimdahl, Valbo	14 »

Hr J. Hellberg, Lilla Mellösa	12 röster,
» P. Ljungberg, Herslöf	11 »
» J. Johanson, Göteborg	11 »
» J. Löfberg, Upsala	11 »
» J. O. Spolén, Halmstad	10 »
» A. Bergman, Dannemora	6 » och
» A. Enblom, Mariestad	5 »

hvarjemte 25 personer erhöles från 1 till 4 röster.

Sedan hrr G. M. Celander och F. A. Ekström afsagt sig uppdraget att inträda i interimsstyrelsen, beslöto ombuden, att de närmast i röstetal stående skulle i deras ställe ingå, hvar dan interimsstyrelsen utgöres af:

- hr E. Hammarlund, *Stockholm*,
- » J. Molin, *Stockholm*,
- » A. Törngren, *Göteborg*,
- » A. M. Stefanson, *Stockholm*,
- » J. F. Berg, *Jönköping*,
- » C. A. Landström, *Östra Eneby, Norrköping*, och
- » A. F. Skoglund, *Brännkyrka, Elfsjö*.

Suppleanter äro, sedan hr Celander afsagt sig äfven detta uppdrag:

- hr F. A. Ekström, *Stjernvik*,
- » P. Zimdahl, *Valbo*, och
- » J. Hellberg, *Lilla Mellösa, Flen*.

Vid interimsstyrelsens omedelbart derpå följande sammanträde utsågs

- till ordförande: hr J. Molin,
- » vice ordförande: hr E. Hammarlund,
- » sekreterare: hr A. M. Stefanson och
- » kassaförvaltare: hr A. F. Skoglund.

* * *

Gifvet är, att de här föreliggande stadgarna ej äro sådana, att alla kunna fullt gilla dem med hänsyn till hvarje deras minsta detalj. Men då de så godt som enhälligt antagits af ombud från de flesta lärareföreningarna i riket, tro vi dem vara af den beskaffenhet, att ingen för deras skull bör låta afhålla sig från att ingå i föreningen. Skulle för

öfrigt stadgarna vid tillämpningen i ett eller annat visa sig ej fullt ändamålsenliga, kan ju, på sätt § 25 bestämmer, en förändring i dem framdeles ske.

* * *

Med afseende å föreningens första organiserande må anföras:

1:o. Önskligt vore, att de nu befintliga smärre föreningsgarna inginge såsom kretsar.

2:o. De, som vilja ingå såsom medlemmar i föreningen, anmäla sig till de personer, genom hvilkas försorg de erhållit del af detta upprop (i allmänhet föreningarnas ordförande eller ombud).

3:o. Å orter, der ej lärareförening förut finnes, torde för saken intresserad person samla kamraterna omkring sig och sätta sig i förbindelse med interimsstyrelsen.

4:o. Så snart tio personer å en ort antecknat sig såsom medlemmar i föreningen kunna de hos interimsstyrelsen anmäla sig vilja utgöra en krets och företaga val af ordförande.

5:o. Förteckningar öfver medlemmarne jemte deras årsavgifter för löpande året insändas till kassaförvaltaren före den 15 januari 1881.

6:o. För att blifva upptagen i den katalog öfver föreningens medlemmar, som på sätt § 10 stadgar i början af år 1881 kommer att utgifvas, fordras att hafva under år 1880 antecknat sig såsom medlem i föreningen och erlagt årsavgiften. (Denna katalog torde i någon mån kunna ersätta matrikel öfver Sveriges folkskollärare, i synnerhet för så vidt flertalet af kåren ingår i föreningen.)

7:o. Skrifvelser till interimsstyrelsen insändas under adress: *Styrelsen för Sveriges allmänna folkskollärareförening, Stockholm.*

Stockholm i oktober 1880.

J. Molin. Emil Hammarlund.

A. M. Stefanson. A. F. Skoglund. Aug. Törngren.

J. F. Berg. C. A. Landström.

Stadgar

för

Sveriges allmänna folkskollärareförening.

Ändamål.

§ 1.

Föreningens ändamål är att arbeta för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring af lärarens ställning i allmänhet.

Medlemmar.

§ 2.

Lärare och lärarinnor vid rikets folk- och småskolor samt dermed jemförliga skolor och uppfostringsanstalter ega att som medlemmar ingå i föreningen. Derjemte kunna äfven andra för föreningen och hennes verksamhet intresserade personer vinna inträde efter medgifvande af krets-förening.

§ 3.

1. Inträde i föreningen sker genom anmälan till kretsordförande och erläggande af årsavgift för då löpande året.

2. Flyttning från en krets till en annan anmäles ofördröjligen till ordförandena i de respektive kretsarne.

3. Utträde ur föreningen anmäles till ordföranden i den krets-förening, afgående ledamot tillhör.

4. Ledamot, som försummar inbetala sin årsavgift, varde från föreningen skild vid följande årets början.

5. Medlem, som genom laga dom blifvit förklarad medborgerligt förtroende förlustig, varde från föreningen skild.

Kretsföreningar.

§ 4.

Föreningens medlemmar fördelas i kretsföreningar, som genom sina ordförande stå i förbindelse med centralstyrelsen.

§ 5.

1. Kretsförening väljer sjelf sin ordförande, hvars befogenhet inträder vid kalenderårs början.

2. Hvarje kretsförening eger för öfrigt sjelf bestämman om sina sammanträden, styrelse, afgifter o. d. Kretsförenings enskilda stadganden må dock i intet fall vara stridande mot dessa stadgar.

§ 6.

Kretsstyrelse åligger att lemna centralstyrelsen de uppgifter, hon infortrat, samt att för öfrigt meddela henne sådana underrättelser, som kunna anses gagnande för föreningens verksamhet.

§ 7.

När centralstyrelsen finner nödigt framställa spörsmål till föreningens medlemmar, när val af centralstyrelse skall ega rum o. s. v., är det kretsordförandes skyldighet att föranstalta om härför erforderligt möte.

Centralstyrelse.

§ 8.

1. I spetsen för föreningen står en af 7 personer bestående centralstyrelse, som leder föreningens verksamhet och för hennes talan.

2. Minst 5 af centralstyrelsens medlemmar skola vara tjänstgörande folkskollärare.

3. Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassaförvaltare.

4. Turvis afgå hvart annat år 3 och hvart annat år 4 ledamöter ur centralstyrelsen.

§ 9.

1. Centralstyrelsen har årligen minst ett sammanträde å mellan ledamöterna öfverenskommen plats. I öf-

rigt föras förhandlingarna skriftligt, och cirkulera handlingarna i den ordning, ordföranden angifvit.

2. För att beslut skall kunna fattas måste minst 5 styrelseledamöter närvara. Är styrelsemedlem hindrad att bevista sammanträde, skall sådant i god tid skriftligt anmälas till ordföranden, som inkallar suppleant.

§ 10.

I april månad offentliggör centralstyrelsen:

1:o katalog öfver föreningens medlemmar;

2:o årsberättelse öfver föreningens verksamhet under föregående året, och

3:o revisionsberättelse öfver föregående årets förvaltning och räkenskaper.

Val.

§ 11.

1. Val af ledamöter i centralstyrelsen företages årligen före september månads början och ombesörjes i hvarje kretsförening af ordföranden, som före samma månads utgång till centralstyrelsen insänder justerat valprotokoll, upptagande namn och röstetal å alla dem, som vid valet erhållit röster, jemte deras adresser.

2. Centralstyrelsen avslutar valet, hvarvid de, som fått högsta antalet röster, varda styrelseledamöter under de två närmast följande kalenderåren, och de tre i röstetal närmast stående varda styrelsesuppleanter under följande kalenderåret.

3. Afgående styrelsemedlemmar kunna omväljas.

§ 12.

Vid samma tid och på samma sätt, som i § 11 omförmäles, väljas 3 revisorer att granska löpande årets räkenskaper och förvaltning. De 3 med högsta röstetalet varda revisorer och de 2 dem närmast i röstetal stående revisors-suppleanter.

§ 13.

1. Alla val ske med slutna sedlar. Vid lika röstetal skiljer lotten.

2. Omröstning sker öppet. Enkel röstpluralitet gäller. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

Arbetssätt.

§ 14.

1. Alla frågor, som önskas behandlade af föreningen, skola insändas till centralstyrelsen direkt eller genom kretsordförande.

2. På centralstyrelsen beror, om väckt fråga skall till diskussion inom föreningen upptagas. Dock måste till behandling alltid upptagas ett ärende, hvarom minst tre kretsföreningar förenat sig.

§ 15.

1. Centralstyrelsen remitterar upptagna frågor med eller utan åtföljande betänkande till kretsordförandena, hvilka ombesörja deras behandling i kretsföreningarna.

2. Protokollsutdrag, upptagande kretsförenings uttalande, insändes omedelbart derpå till centralstyrelsen.

3. Centralstyrelsen slutbehandlar alla frågor, delgifver kretsföreningarna resultaten och vidtager de åtgärder, som af besluten föranledas.

§ 16.

1. Allmänt möte kan af centralstyrelsen anordnas efter derom vid föregående sådant möte eller genom omröstning i kretsföreningarna fattadt beslut.

2. Då centralstyrelsen finner sådant nödigt, kan hon anordna möte mellan af kretsföreningarna utsedda ombud.

Ekonomi och revision.

§ 17.

Hvarje medlem erlägger en årsavgift af 50 öre, som inbetalas till kretsstyrelsen före den 1 september.

§ 18.

1. Kretsordföranden öfversänder under loppet af september månad till centralstyrelsens kassör de influtna årsavgifterna jemte förteckning öfver dem, som betalt. De sedan under årets lopp inbetalade avgifterna insändas jemte uppgift å de betalande den 2 januari följande året.

2. Förteckningarna skola upptaga de betalandes namn, födelseår, plats och postadress.

§ 19.

1. Alla utgifter för föreningen bestridas af henne sjelf.

2. Vid styrelsemedlemmars eller revisorers resor för föreningen betalas resekostnaden jemte dagtraktamente af 3 kronor pr dag.

3. Sekreterare och kassaförvaltare åtnjuta skäligt arvode, som af centralstyrelsen föreslås och bestämmes vid kretsföreningarnas i § 11 omnämnda sammanträde.

§ 20.

Centralstyrelsen är lagligen ansvarig för all i hennes vård befintlig föreningens egendom.

§ 21.

1. Föreningens räkenskaper föras för kalenderår.

2. Senast den 15 februari öfverlemnas föreningens räkenskaper för föregående året jemte under det samma inregistrerade handlingar och protokoll till revisorerne, hvilka före den 1 derpå följande april återställa dem till centralstyrelsen, åtföljda af berättelse öfver den verkställda revisionen.

§ 22.

Vid kretsföreningarnas sammanträde för val af ledamöter i centralstyrelsen föredrages i § 21 omnämnda revisionsberättelsen, dervid ansvarsfrihet för föregående årets räkenskaper och förvaltning beviljas eller nekas centralstyrelsen. I sist nämnda fall beslutas öfver de åtgärder, som böra vidtagas.

Föreningens upplösning.

§ 23.

Föreningens upplösning kan ske, om vid omröstning i kretsföreningarna minst tre fjerdedelar af de afgifna rösterna äro för den samma.

§ 24.

Vid föreningens upplösning skola hennes tillgångar användas till något för folkskolan eller hennes lärare eller lärarinnor nyttigt ändamål, hvarom föreningen förut beslutat.

Ändring af stadgarna.

§ 25.

Förslag till ändring af eller tillägg till dessa stadgar kan af hvarje kretsförening väckas och insändes skriftligt till centralstyrelsen, som eger att dermed förfara enligt §§ 14 och 15.

Öfvergående stadganden.

§ 26.

Vid det konstituerande sammanträdet utse föreningarnas ombud en interimsstyrelse, sammansatt i enlighet med § 8.

§ 27.

Interimsstyrelsen har att i samråd med ombuden eller de nu befintliga föreningarnas ordförande eller — å orter der ej nu förening finnes — andra för saken intresserade personer härads-, kontraktvis eller efter andra lämpliga indelningsgrunder söka få till stånd kretsföreningar, som ansluta sig till den allmänna föreningen.

§ 28.

1. Efter lottning afgå vid 1881 års utgång tre af interimsstyrelsens ledamöter.

2. Val af styrelseledamöter i stället för dessa företages under år 1881 på sätt, § 11 bestämmer.

3. De nyvalde jemte de 4 kvarstående ledamöterna bilda föreningens centralstyrelse för år 1882.

§ 29.

Förvaltning och räkenskaper för åren 1880 och 1881 granskas af de revisorer, som — på sätt § 12 angifver — väljas under år 1881.
